

1	2887-12-23	<u>בבית המשפט: הארצי לעבודה</u>
2		ישיבה מיום 10/12/2024
3	<u>המערערת בעת"צ 2887-12-23</u>	מבטחים מוסד לבטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
4	<u>המשיבה בעת"צ 63650-12-23</u>	
5		
6		
7		
8		-
9		
10		
11	<u>המשיבים בעת"צ 2887-12-23</u>	1. מיכאל וולף
12	<u>המערערים בעת"צ 63650-12-23</u>	2. יהודה חיים
13		
14		
15		
16		
17	<u>מתייצבת בהליך</u>	היועצת המשפטית לממשלה
18		
19		
20		לפני: הנשיאה ורדה וירט ליבנה, השופט רועי פוליאק, השופטת חני אופק גנדלר
21		נציגת ציבור (עובדים) גב' עירית אלטשולר, נציגת ציבור (מעסיקים) גב' יעל עפרון
22		
23		ב"כ מבטחים עו"ד אלישע שור, עו"ד צחי לב
24		ב"כ מיכאל וולף ויהודה חיים עו"ד נדב חיים
25		ב"כ היועצת המשפטית לממשלה עו"ד תמר שריאל
26		<u>נוכחים:</u>
27		מר מיכאל וולף
28		מר יהודה חיים
29		עו"ד רונן הירש, יועמ"ש של הקרנות
30		
31		
32		<u>תמליל</u>
33		כב' הנשיאה ליבנה: אז הנשיאה וירט לבנה.
34		כב' השופט פוליאק: השופט פוליאק.
35		כב' השופטת גנדלר: השופטת חני אופק גנדלר.
36		גב' אלטשולר: נציגת ציבור עירית אלטשולר.
37		גב' עפרון: נציגת ציבור יעל עפרון.
38		כב' הנשיאה ליבנה: עכשיו אתם.
39		עו"ד שור: עו"ד אלישע שור.
40		עו"ד לב: עו"ד צחי לב.
41		עו"ד שריאל: עו"ד תמר שריאל.
42		עו"ד חיים: עו"ד נדב חיים.
43		כב' הנשיאה ליבנה: יופי, עכשיו אנחנו מוכנים. או-קיי, יש לנו כאן עניין של תגמול בגין, אה רגע, כתבנו
44		גם מי נוכחים? מי נוכחים? אתם התובעים? כן, אה, או-קיי, מר *לא ברור*
45		עו"ד חיים: מיכאל וולף ויהודה חיים.
46		כב' הנשיאה ליבנה: או-קיי, וולף ויהודה חיים. ומר יהודה חיים, מטעמכם יש מישהו?

- עו"ד שור: רונן הירש, היועץ המשפטי הראשי של הקרנות.
 1
 2 כב' הנשיאה ליבנה: היועץ המשפטי של הקרנות, כן. או-קיי, זהו עכשיו גמרנו את הפורמלי. בעצם יש לנו
 3 כאן שאלה אחת, והיא גובה התגמול ושכר טרחת עוה"ד בגין התובענה הייצוגית.
 4 כאשר הקרן בעצם מערערת על פסק הדין, על הקביעה של בית הדין האזורי שהלך
 5 בעצם לפי החישוב האחוזי שנקבע בבית המשפט העליון והפחית ל-50%. ואתם בעצם
 6 גם מערערים על ההפחתה, הם מערערים ואתם גם כן מערערים.
 7 עו"ד חיים: וגם טוענים כן, שההפחתה היא לא באמת 50%, היא הרבה יותר. לוקחים את
 8 התועלת הכספית שהושגה בפועל לעמיתים, שכוללת את תיקון הקצבה.
 9 כב' הנשיאה ליבנה: או-קיי, טוב. אז כן, למה אתם חושבים שזה יותר מדי?
 10 עו"ד שור: כמה פעמים שכתבנו בערעורים ובערעור ובכתבי הטענות שהגשנו,
 11 כב' הנשיאה ליבנה: מה אתה רוצה להדגיש?
 12 עו"ד שור: ואני רוצה להוסיף. אנחנו מדברים בקרן פנסיה שהיא קרן פנסיה הדדית, מה
 13 המשמעות של ההדדיות? התאגדו רבבות עובדים ביוזמת ההסתדרות ומעסיקים
 14 וארגוני מעסיקים והקימו קרן פנסיה, שבה כל אחד טען מדי חודש, הקציב חלק
 15 משכרו כדי שברבות הימים, או שבכל הימים יוכלו כולם להסתמך זה על זה ולהיעזר
 16 זה בזה, כדי שבמקרה שבו מי מהם יהיה זכאי, יהיה זקוק לסיוע בין מחמת אובדן
 17 כושר עבודה, בין מחמת פטירה לשאריו ובין מחמת הגיעו לגיל זקנה, הוא יטול
 18 מהקופה כפי שקבוע בתקנון, זו המשמעות של ההדדיות שיש, מעליהם מבוססת
 19 תוכנית הפנסיה של הקרן. ובזה, כולם ערבים זה לזה. העמיתים בקרן פנסיה
 20 חברתית כמו מבטחים, ערבים זה לזה. אחד יחיה יותר, אחד יחיה פחות, מובטח לו
 21 שהוא יקבל את מה שהוא אמור לקבל מהקופה המשותפת. הקרנות כמו מבטחים,
 22 לא הוקמו כעסק. הם לא עסק, לא היו מעולם עסק, הם לא נועדו להיות עסק, וטענות
 23 עסקיות שעלו מדי פעם בפני בית הדין הזה נדחו. כך בעניין התעשייה האווירית,
 24 שטענה התעשייה האווירית שההסכם שלה למבטחים הוא הסכם מסחרי. וכך
 25 במקרים אחרים כמו המעסיקים שהצטרפו לקרן רקפת, שאמרו להם שבכל הכבוד
 26 זה לא התקשרות מסחרית, אלא יש תקנון והוא זה בלבד שיפעל, שיקנה זכויות. לכן,
 27 הגשת תביעה ייצוגית נגד קרן פנסיה כמו מבטחים, אינה יכולה להיחשב, לא צריך
 28 להתייחס אליה כמו הזדמנות עסקית, שכך נראית בעצם, המכשיר הזה של תובענה
 29 ייצוגית, נראה כמו הזדמנות עסקית שמנצל,
 30 כב' הנשיאה ליבנה: אבל לא הוציאו אותם מהחוק. מבחינה הזאת אפשר להגיד,
 31 עו"ד שור: זה קשור גברתי, אני יודע ש...
 32 כב' הנשיאה ליבנה: אפשר להגיש נגדם תביעה.
 33 עו"ד שור: אני, פעם שאל אותי כבוד השופט פוליאק בשאלת אגב אחרי, בתום דיון. האם אני
 34 חושב שאי אפשר להגיש תובענות ייצוגיות נגד קרנות הפנסיה הוותיקות ועמד לי על
 35 קצה הלשון להגיד לו לא, שאי אפשר להגיש. אבל אני זהיר ואני אף פעם לא אומר
 36 NEVER, אף פעם לא. יש מקרים שאולי צריך, אבל לא באמת צריך. ואני אסביר,
 37 אני ממש מגיע לזה תכף גברתי. עכשיו, לא בכדי נקבע כבודכם שהיחסים בין עמיתי
 38 קרן פנסיה חברתית כמו מבטחים, בינם לבין עצמם, הם כיחסים של צדדים לאותו
 39 חוזה. התקנון הוא אותו, הוא חוזה שהם עצמם צדדים לו והם חייבים את אותו

1 חובות שחייבים צדדים לחוזה אחד כלפי השני. וזה נקבע למשל בבג"ץ קוריצקי, אבל
 2 נקבע שנים רבות קודם לכן בבית הדין הזה. ואנחנו מזכירים, כי, וזה עונה לשאלתה
 3 של גברתי, להלכה ולמעשה אין צורך בתביעה ייצוגית שעניינה פרשנות הורות התקנון
 4 של קרן פנסיה חברתית כמו מבטחים. בעניינים הרבה יותר סבוכים, שהתועלת בהם
 5 לגמלאים הייתה הרבה יותר גדולה, ולא תועלת שולית כמו במקרה הזה. הבתי הדין
 6 לעבודה, ובית הדין הארצי בראשם, פסקו על בסיס תובענה של פרט, כמו פידרמן,
 7 אלמן שאמר לא יכול שאלמן יקבל קצבה בזכות של 50% מקצבת אלמנה, או אדון
 8 קוריצקי שבא ואמר צריך לחשב את הפנסיה שלי ולפרש את התקנון ואת הסכם
 9 הרציפות בצורה כזאת. או אדון סידי שהיה פה לאחרונה. ובכל באותם מקרים,
 10 בתביעת היחיד ניתן פסק דין וזה ברור היה לבית הדין הזה וגם לבג"ץ, שפסק הדין
 11 שניתן בתביעת היחיד, ממילא יוחל על כולם באופן שוויוני. כל מי שהעניין נוגע לו,
 12 יקבל את אותם דברים שנקבעו או יקבל אותו, נזכה לאותה פרשנות שנקבעה פה
 13 בפסק דין חלוט, כי כך פועלות קרנות הפנסיה. למעשה, תביעת יחיד בעניין פרשני
 14 כזה של הוראות התקנון, היא תביעה ייצוגית לכל דבר ועניין, אף אם לא נלווה להכל,
 15 לא נלווית לה כל המעטפת המסורבלת הזאת של תביעה ייצוגית וכל הקשיים
 16 שכרוכים בניהול תביעה כזאת. הרצון לעודד תובענות ייצוגיות להשגת תכלית של
 17 אכיפה של זכויות, לא תופס. במקום בו קיימות חלופות טובות יותר לטיפול בעניין,
 18 זולות בהרבה, יעילות יותר, מהירות יותר, אין צורך לעודד הגשת תובענות ייצוגיות
 19 נגד קרנות הפנסיה שבהסדר. אדרבה, בקרנות כמו מבטחים, שמנוהלות על ידי מנהל
 20 מיוחד שמונה לפי חוק ומפוקח באופן ישיר מכוח הוראת חוק על ידי הממונה על שוק
 21 ההון, אין צורך לעודד פניה לאפיקים אחרים למימוש זכויות. אפשר לפנות אל
 22 הממונה על שוק ההון, אפשר לפנות אל המנהל המיוחד ואפשר לפנות אל ההסתדרות
 23 הכללית. אפשר לפנות אל ארגון גמלאי תעשייה אווירית, אפשר לפנות אל ארגון
 24 עובדי התעשייה האווירית, גופים שכוחם רב להם ויודעים להופיע בבתי משפט
 25 ולטעון טענות. ורק במקרה שבו כל אלה לא מביאים לשינוי המיוחל, רק אז יכול
 26 עמית לפנות להליך שהוא הליך קשה נגד החברים שלו בקרן הפנסיה, זה לא מהקרן
 27 הפנסיה הרי היא גוף ערטילאי, את מי, את מי הוא תובע? מי נדרש לשלם את אותו
 28 שכר טרחה וגמול? הגמלאים האחרים. העמיתים האחרים בקרן הפנסיה, הם אלה
 29 שנדרשים לשלם את זה, כי זה לא יוצא מכיסו של אף אחד אחר חוץ מהם. אני רוצה
 30 להזכיר בהקשר הזה, שמי שבדק את פרטי החישוב של תקרת השכר לפי התקנון
 31 האחיד, היה אדון בשם יוסף, גם הוא גמלאי של התעשייה האווירית, הוא לא סבר
 32 שצריך להגיש תובענה ייצוגית, הוא סבר שצריך ללכת לממונה על שוק ההון או
 33 למנהל המיוחד. הוא לא הסכים להצטרף לתביעה כזאת, עובדה היא שהוא לא נמצא
 34 כאן לפניכם. הקביעה שהיחסים בין עמיתי קרן הפנסיה כיחס שבין צדדים לחוזה,
 35 אמורה להניע את העמיתים לפעול בתום לב ובדרך מקובלת, וכך בחוזה מסחרי רגיל
 36 וביתר שאת בקרן פנסיה שהיא גוף ללא כוונת רווח וכל כולה מבוססת על הדדיות בין
 37 העמיתים ושכולם כולם צדדים לחוזה שמבוסס על שוויוניות. ולכן, כאשר עומדות
 38 לעמית כזה אפשרויות לא מעטות להסדיר, טענה בדבר הפרה של זכות לפי התקנון,
 39 הדבר האחרון שהוא צריך לנקוט בו זה הגשת תביעה ייצוגית לבית הדין לעבודה. אני

- 1 לא חושב, לפי גישתי, נקיטה בתובענה ייצוגית כצעד ראשון אינה יכולה להיחשב
2 כמתחייבת עם החובות שהעמיתים חבים זה לזה. מדיניות שיפוטית ראויה אינה
3 צריכה לעודד הגשת תובענות כאלה,
4 לא צריך להקריא לנו את הסיכומים.
5 עו"ד שור: לא, אני לא מקריא את הסיכומים גברתי.
6 עו"ד חיים: רק הערה דיונית, אנחנו בדיון על שכר טרחה בתובענה ייצוגית.
7 כב' הנשיאה ליבנה: כן, אני לא מבינה למה אתה,
8 עו"ד חיים: *מדברים ביחד* שידור חוזר,
9 עו"ד שור: אני מגיע לזה.
10 כב' הנשיאה ליבנה: ויש כבר תובענה ייצוגית,
11 עו"ד שור: אני יודע גברתי, אני יודע גברתי, אני יודע, אבל שנייה, אני מגיע לזה גברתי.
12 עו"ד חיים: יכלת לא להסכים בפסק הדין, יכולת לבוא לפה *מדברים ביחד*
13 עו"ד שור: אבל למה אתה מפריע לי באמצע הדיון?
14 כב' הנשיאה ליבנה: אני מבקשת שתיגש לעניין.
15 עו"ד שור: אני ניגש לעניין, גברתי זה חלק מהעניין ואני אסביר,
16 כב' הנשיאה ליבנה: זה לא קשור לעניין.
17 עו"ד שור: אני אקשר, גברתי מכירה אותי לא מהיום ותיתן לי עוד כמה דקות ותראה שיש
18 קשר לעניין. ואני מפנה בעניין הזה, שמדיניות שיפוטית לא צריכה לעודד הגשת
19 תובענות כאלה, אני מפנה בעניין הזה למשל את פסק הדין בעניין ברימה במבטחים,
20 גם כאן וגם בבית בבית המשפט העליון, אלא כצעד אחרון כאשר כל החלופות
21 האחרות לא הועילו. ולכן כשגברתי אומרת מה זה קשור, הרי כבר אישרנו תובענה
22 ייצוגית בהליך הקודם. אני אומר זה קשור, משום שגם כשאתה בא להכריע בשאלה
23 מה נכון לפסוק בשכר טרחה, אתה צריך להביא בחשבון שעמדו גם אפשרויות
24 אחרות, זה חלק ממסגרת השיקולים שעל בית המשפט לשקול כאשר הוא מחליט מה
25 נכון לפסוק, כאשר מדובר בגמול ושכר טרחה. גם זה שיקול במסגרת השיקולים, אין
26 רשימה סגורה של השיקולים.
27 כב' הנשיאה ליבנה: כן, אז עכשיו תיגע לעניין, למה אנחנו צריכים להפחית?
28 עו"ד שור: ככה,
29 כב' הנשיאה ליבנה: בית הדין האזורי הלך לפי פסיקת בית המשפט העליון. השיטה שהומצאה בבית
30 המשפט העליון, זו השיטה החוזית, הוא הפחית *לא ברור* אחוז,
31 עו"ד שור: כן, אבל גברתי, רק
32 כב' הנשיאה ליבנה: זאת אומרת הוא לא נתן את כל ה-7%,
33 עו"ד שור: שנייה, ואז אני אסביר למה צריך. א' באותו פסק דין שבו נקבעה השיטה הזאת,
34 לאחרונה, בפרשת חברות הגז, פסק דין שורצמן. כאשר עושים השוואה בין
35 ההתנהלות של ההליכים הייצוגיים שם להתנהלות של העירייה, ההליך הייצוגי כאן.
36 אז רואים שאין אין דמיון בכלל בין הדברים, שם ההליך שהתנהל עשרות שנים,
37 אצלנו ברגע שבית הדין הארצי אמר שהוא לא מתכוון להתערב, אמר את זה באמירה
38 בדיון, לא בפסק דין. שאין לו כוונה להתערב בייצוגיות של העניין, אנחנו לקחנו צעד
39 אחורנית, קיבלנו את ההצעה של בית הדין הארצי לעבודה. ומיד לאחר מכן הלכנו

ויישמו את הדבר, עוד לפני שביקשנו שיינתן פסק דין, לפי הפרשנות שבית הדין אמר
 שהוא לא מתערב בה בשלב זה, אבל הוא כן התערב בעניין של הייצוגיות. זאת
 אומרת הוא אמר אני לא מתערב בעניין של ייצוג, ברגע שהבנו שדיני, שמבחינת
 היותה של התובענה תובענה ייצוגית, לנו אין מה לעשות יותר, נפנינו לתקן את העניין
 וסידרנו את העניין הזה בזריזות הראויה. בשנת 2020 הוגשה, בשנת 2022 ביוני,
 סליחה, בפברואר 20 הוגשה התביעה, אחרי זה הייתה הקורונה, זה קצת עיכב.
 בחודש יוני 2022, ניתנה החלטה בבקשת האישור. בנובמבר 22, בית הדין הארצי
 הציע לצדדים הצעה שאנחנו קיבלנו אותה והתובעים לא קיבלו. בינואר ניתן פסק
 דין, בינואר 23. באותם ימים, כשהתברר שאנחנו עשינו שינוי בתוכנה שמחשבת,
 במערכת הטיפולית שמחשבת את הקצבה, במרץ 23, מי שכבר פרש ממרץ 23 ואילך,
 קיבל קצבה מחושבת לפי הנדרש. במאי 2023 הודענו לבית הדין האזורי לעבודה
 שאנחנו מתכוונים לשנות את המדיניות של הקרן וביוני כבר ביקשנו, ביוני 23 ביקשנו
 כבר שיינתן פסק דין ללא צורך בשום פעולה אחרת. ב-14/09/2023 ניתן פסק דינו של
 בית הדין האזורי לעבודה. באפריל, ב-01/04/2024, למעלה מ-80% מחברי הקבוצה
 קיבלו, קיבלו כבר את התשלום, את תיקון הקצבה וההפרשים בתוספת הפרשי
 הצמדה ו *לא ברור*. אז אם רואים, עושים השוואה בין מה שנפסק בפרשת שוורצמן,
 לבין מה שנפסק בעניין שלנו, המהלכים שעברו שמה התובעים הייצוגיים, עד שהם
 הגיעו למצב שבו יש פסק דין שמאשר, שמקנה להם איזה שהיא זכות ומשווים את זה
 למצב שלנו, אז הבדל שמיים וארץ. וזה עוד לפני שהתחלתי לדבר על זה שאנחנו
 מדברים על עמיתים שהזכויות שלהם קוצצו ממילא, שחיים בקרן גרונית, שנדרשו
 להפחית מהזכויות שלהם על מנת שהם יוכלו לקבל קצבה למשך ימי חייהם, הם
 וחבריהם. וקרן שהיא גרונית היא נסמכת על הציבור, ואני מקווה שהציבור יעמוד
 בהתחייבויות שלו כלפיה, אבל זה, אף אחד לא מבטיח, אנחנו מדברים על קרן
 שאמורה לחיות עוד עשרות שנים על מנת לממש את התכלית שלה. מעבר לזה, רק
 בחודשיים האחרונים, בחודש אוקטובר 24, ניתן פסק דין בהליך צעיר בן 23 שנים,
 בערעור אזרחי 234-24 עמית פולק מטלון ואחרים נגד קלאב אין אילת. שם הוגשו 3
 תובענות ייצוגיות, אחת ב-2001, אחת ב-2003 ואחת ב-2024, שעניינן לתשלומים
 שגבתה קלאב אין אילת מהמחזיקים ביחידות. בשנת 2024 ניתן סוף סוף פסק דין,
 התביעות האלה התגלגלו, מונה שם, התגלגלו בבתי המשפט. מונה שם בודק מומחה,
 עו"ד רואה חשבון אהוד רצבי, שנתיים רק על מנת לבדוק את העניין, כדי לראות מה
 באמת צריך להיות, מה קרה ומה הם הסכומים שנוגעים בדבר. ובסופו של דבר, בית
 המשפט המחוזי שפסק בעניין, הכריע מה ש... הכריע מה לשלם והצדדים הגישו
 ערעור לבית הדין, לבית המשפט העליון, ובו הם ביקשו לקבוע שתשלום של
 3,300,000 יבוצע ולא תשלום של מיליון שקלים בערך שנקבע בערכה הדיונית. וכבוד
 השופט *לא ברור* מונה שם את הניתוקים ובסופו של דבר, מאשר תשלום של
 3,300,000 שקל לתביעה של 20 ומשהו שנים. ובהתייחס, בהתייחס לתועלת שניתנה
 לעמיתים, לחברים בקלאב אין, בסכום שעולה על 200 מיליוני שקלים. אז יש מגמה
 בבתי המשפט, בבית המשפט העליון והיא צריכה גם לחלחל לכאן, שלא מפחיתים
 את התשלומים בתובענות ייצוגיות, את גמול שכר הטרחה. ואם הדברים האלה

הולכים, פועלים גם במישור האזרחי, קל וחומר שהם צריכים לפעול כאשר מדובר
 בבית הדין לעבודה וכאשר וביתר שאת, כאשר מדובר בקרן פנסיה ותיקה כמו
 מבטחים. ואני אומר עוד, תשוו בין העובדות בפרשה הזאת שניתנה ממש לפני
 כחודשיים, בפסק הדין שניתן ממש לפני כחודשיים, לבין העובדות אצלנו, אתם תראו
 שאין שום קשר בין הדברים. ולכן, גם כשמביאים בחשבון את השיקולים שיש,
 שצריך לשקול בעניין הזה, צריך לשקול גם מה בדיוק, איזה פעולות נדרשו התובעים
 לעשות על מנת להגיע לתוצאה הזאת. ובאותו הקשר, גם את האלטרנטיבות שעמדו
 בפניהם כדי להגיע לאותה תוצאה. יותר מזה, בזמן הזה שבו הקרן הפנימה שתובענה
 ייצוגית קיימת וקיבלה את הצעת בית הדין הארצי במהלך הדיון, ובבק אופיס שלה
 התחילה לשנות את מערכת התפעול שלה כדי שהיא תוכל לקיים את מה שהיא כבר
 הבינה שהיא צריכה לעשות, מה עשו התובעים? הם לא קידמו את ההליך, הם קודם
 כל חייבו את בית הדין הארצי, סירבו להצעה וחייבו מתן פסק דין בערעור. ואם לא
 די בכך, הם גם הגישו עתירה לבג"ץ בעניין הזה, מה שעייכב גם הוא את הטיפול.
 אנחנו, כקרנות הפנסיה, פעלנו בזריזות הראויה אחרי שהפתענו שמבחינת תובענות
 ייצוגיות, דיני התובענות הייצוגיות, אין לכם כוונה להתערב. פעלנו על מנת ליישם
 את זה בזריזות הראויה וכבודכם מכיר לא מעט תובענות ייצוגיות, יודע שזה לא
 קורה כך. בשום תובענה ייצוגית לא מבוצע, לפחות לא באלה שאני נחשף אליהם ואני
 קורא את הפסיקה שלכם באופן שוטף. לא מכיר תובענה ייצוגית שבה 80, למעלה מ-
 80% מחברי הקבוצה קיבלו כבר תוך פחות משנה מפסק הדין, תוך 7 חודשים, 8
 חודשים מפסק הדין קיבלו כבר את כל מה שיש להם. גם זה שיקול שצריך להישקל
 כשמחליטים על שכר טרחה וגמול. גברתי, רבותיי, הקרן פנסיה איננה הזדמנות
 עסקית, זה שנקרתה לאחד מחברי, לאחד מהגמלאים של התעשייה האווירית,
 שנחשף לטעות הזאת בדואר אלקטרוני שהוא קיבל או בשיחות שהיו לו עם חברו מר
 יוסף בקמן ויש לו במקרה גם בן שהוא עו"ד, אז זאת הזדמנות עסקית. אבל בסדר,
 הזדמנות עסקית, לא על חשבון עמיתי הקרנות. עמיתי הקרנות לא אמורים לממן את
 הדבר הזה.

- 27 **כב' הנשיאה ליבנה :** טוב.
 28 **עו"ד שור :** ואם נממן, אז במידה ותוך התחשבות בכל השיקולים שכתבנו עליהם.
 29 **כב' הנשיאה ליבנה :** או-קיי, טוב, תודה.
 30 **עו"ד שור :** תודה לכם.
 31 **כב' הנשיאה ליבנה :** כן.
 32 **עו"ד חיים :** אני קודם אתייחס לכמה עובדות, רק כדי שלא יברח לי, שלפי דעתי חברי שגה בהן.
 33 ראשית בעניין של עמית פולק *לא ברור*, לא הייתה שם בכלל תועלת כספית
 34 קונקרטי, רק הסדרה עתידית. מה שחשוב לקחת משם, זה את סעיף 20 לפסק הדין
 35 שמתייחס לרציונל של שכר טרחה בתובענות ייצוגיות ואליו אני הפנית. גם עניין
 36 שורצמן ונחום שהתייחסתי אליהם בסיכומים וגם חברי התייחס, זה לא עשרות
 37 שנים אם אני זוכר נכון. ובכל אופן מה שחשוב לקחת, זה מה מהות הסוגייה שהייתה
 38 שם. אחת מהם זה היה עניין נחום, שהוא מאוד דומה זה נגד רשות, זה היה עניין של
 39 ריבית והצמדה. אז זאת אומרת, אני בטוח שעו"ד אחרים יכלו לקחת את ההליך הזה

1 אולי ולבוא עם חוות דעת מומחים, ולעשות גילוי מסמכים, ולהגיש בקשות. זה לא
2 רלוונטי, יש גם טבלה שחברי בעצמו צירף של הצעת החוק. בדיוק מהסיבה הזאת, אי
3 אפשר, בטח שלא לצפות מ*לא ברור* האירוע של לרדת לרזולוציות של כמה השקעה
4 הייתה ומה לא. יש שלבים בהליך, יש שני אחוזים שאפשר לשחק איתם, יש שיקולים
5 גם אחרים שצריך לקחת בחשבון כמו הסדרה עתידית, כמו הסדרה לקרנות האחרות.
6 ובכל אופן, זה לא עניין אני חושב לערכאת הערעור, זה עניין לערכאה הדיונית. גם
7 לגבי הטענה שהם הודיעו על השינוי שהם תיקנו מיד והעתירה בעצם רק סרבלה את
8 הנושא. הם הודיעו על השינוי שהם עשו, על ההחלטה שהם קיבלו רק כחודש מאי,
9 שאחרי ההחלטה שניתנה בעתירה לבג"ץ. הם לא הודיעו לי על זה לפני זה ואין גם
10 שום אסמכתא שהם התחילו לעשות את התיקון במרץ 2023, כמו שחברי טוען. עכשיו
11 לגופם של דברים, יש כאן שידור חוזר של הדיון שהיה כאן לפני שנתיים בבקשת
12 אישור התובענה הייצוגית. מבטחים יכלה שלא להסכים לפסק הדין, יכל לבקש
13 מכבוד השופט ספיבק להוציא פסק דין מהיר בלי להסכים לעניין של תובענה ייצוגית,
14 והוא היה צריך להתייחס לעניין הזה והיינו כאן, בעצם לא היינו, כי כבר העניין נדון
15 ב*לא ברור*. לכן, לא צריך להתייחס לכל העניינים האלה. חוץ מזה, יש כאן איזושהי
16 בעיה אני חושב עקרונית קונספטואלית שמרגע שהוחזר הכסף לעמיתים, ששולם
17 הכסף ותוקנו הקצבאות, אז הטענה בעצם שעל שכר טרחה צריך, יש פה איזושהו
18 רכיב מיותר שצריך לוותר עליו, זה טענה בעייתית כי היא אומרת שבשכר טרחה
19 בתובענות ייצוגיות יש, *לא ברור* שהוא מיותר, זה בעצם מה שחברי טוען. אם היה
20 אומר, עומד על הטיעונים שלו שצריכים לעשות אולי אנלוגיה למקרה של רשות
21 להגביל את תקופת ההשבה, אינטרס ההסתמכות, ודאות תקציבית, כל העניינים
22 האלה, לא הייתי מבין. אבל מרגע שהוחזר הכסף, בעצם כל הטיעון פה הוא ששכר
23 טרחה בתובענות ייצוגיות באופן כללי, הוא משהו מיותר שאפשר היה לחסוך אותו
24 והוא בעצם נופל סתם במקרים אחרים.

כב' הנשיאה ליבנה:

25 לא, בעצם הוא אומר שבתיק הזה בעצם לא היה צריך לעשות הרבה, זה לא שהיה
26 צריך ...

עו"ד חיים:

27 אז התייחסתי גם לזה.

כב' הנשיאה ליבנה:

28 לפעול,

עו"ד חיים:

29 התייחסתי גם לזה. קודם כל, התיק הזה אני חושב מבחינה, זה לא נכון, מבחינה

30 עובדתית זה תיק מורכב. גם הסוגיה עצמה הייתה מורכבת ובנוסף היה, היה כאן

31 את כל הטענות שמבטחים העלתה, שהם טענות ייחודיות שלא מועלות בדרך כלל

32 בתובענה ייצוגית. שהאם בכלל אפשר להגיש תובענה ייצוגית נגד מבטחים.

כב' הנשיאה ליבנה:

33 אבל אני מבינה ש...

עו"ד חיים:

34 התיק הזה היה, להיפך,

כב' הנשיאה ליבנה:

35 שבסופו של דבר די מהר שולמו ל-80% מה...

עו"ד חיים:

36 העניין של הזמן, אני חושב, הטבלה שהצעת החוק מתייחסת אליה, היא כן מתייחסת

37 לשלבים ויש בזה היגיון וכן מתייחסת לפשרה או לא פשרה בפסק דין ויש בזה היגיון.

38 הזמן לכשעצמו, אני לא חושב שצריך להיות שיקול מכמה סיבות. אחד, זה יהווה

39 תמריץ לברוח הליכים. שנית, זה לא תלוי בצדדים,

- 1 אתם בעצם לא הייתם צריכים להיות אקטיביים ממש,
2 מה זאת אומרת? אני, התובעים, החברי הקבוצה והתובעים הייצוגיים נהנו
3 מהשירותים המשפטיים המעולים שלי ומהטענות המצוינות שלי.
4 לא, אני מדברת אחרי, אחרי *מדברים ביחד*
5 אני את כל התיקים שלי מסיים מהר, אני מציג את כל הטענות כמו שצריך בהתחלה
6 וזה מה שהיה. והתייחסתי גם במסגרת,
7 לא, אני שואלת אם אחרי שהיה פסק הדין, אם היה צריך להיות אקטיבי,
8 אין על זה מחלוקת שהם הסכימו, שלא נוהל דיון בתובענה ייצוגית לגופה. אבל מה?
9 מה? מה הייתה המשמעות? הרי כבוד השופט ספיבק קבע איזה לוח זמנים של חודש,
10 לעשות את כל. מפני שההליך הומצא כבר, אז הם נזכרו ואמרו טוב אין טעם. אבל
11 את הזמן שהם משכו, מאז שפנו אליהם, משנת 2019, בתחילת 2019 עד שהם תיקנו
12 ב-2024, זה הרבה זמן. אם היו מתקנים מיד אז, אז היה פה איזושהו טענה, אולי היה
13 אפשר לעשות אנלוגיה למקרים של חבילה או דברים כאלה. זה לא המצב, נוהל פה
14 דיון. ו *לא ברור* עמדה רשות שוק ההון, והייתה באה על הבקשה, לא רק על אם
15 אפשר להגיש תובענה ייצוגית כנגד מבטחים, אלא גם על העניין עצמו, על הסוגיה
16 עצמה. אז להגיד שזה משהו שהסתיים צ'יק צ'ק? זה לא נכון. יש טבלה, יש 2 אחוזים
17 שאפשר לשחק איתם, זה נתון בדרך כלל לערכאה הדיונית. זה אמנם לא התקבל
18 עדיין בחוק, אבל זה הרציונל של החוק. יש טבלה ויש להם שיקולים נגדיים, שהעניין
19 הזה הוא תקדימי, זה הפעם הראשונה שאושרה תובענה ייצוגית נגד הקרנות
20 ובעקבותיה באו גם תובענות אחרות ומתנהלות כיום ואושרה גם לאחרונה בבית
21 המשפט המחוזי תובענה ייצוגית נגד הקרנות. וכן, גם את זה צריך לקחת בחשבון, כי
22 היה פה הרבה עבודה גם בנושא הזה, שחברי הרחב עליו עוד פעם היום.
23 טוב.
24 **כב' הנשיאה ליבנה :** אדוני, שאלה טכנית. בפסק הדין של שוורצמן ואחר כך בפסקי דין נוספים כמו טאוף,
25 בא בית הדין ואומר שבתוך מה שהוא קורא לו, בית המשפט העליון מפתח רייכרט
26 צריך להכניס גם את תגמול התובע הייצוגי.
27 **עו"ד חיים :** זה מה שעולה גם מהצעת החוק הזאת. אבל בסדר, אנחנו אומרים שהסכומים בינו
28 מופחתים, אז אם אתה מצרף את ה...
29 **כב' השופט פוליאק :** כשבא בית הדין ואומר אני חושב שנכון ללכת לפי המפתח, אבל 50% לפי המפתח
30 הזה. אם לא, אמורים לכלול גם את הגמול לתובע הייצוגי, לפי הרציונל של בית הדין
31 האזורי שקדם לפסקי הדין האלה. הרי פסק הדין של בית הדין האזורי ניתן נדמה לי,
32 קצת קודם, בעצם להכניס לפחות את הגמול של התובעים הייצוגיים לתוך ה-50%.
33 **עו"ד חיים :** אני לא חושב, מפני שאני חושב שמה שבית הדין עשה זה הוא לקח בחשבון כמה
34 ישולם גמול וכמה ישולם שכר טרחה וכמה זה יוצא ובסך הכל וחילק את זה. לכן אני
35 לא חושב, הוא התכוון מסכום מסוים שילך לגמול לשכר טרחה. אני גם חושב שבית
36 הדין שגה, כי הוא לקח 50% ממשוהו לא נכון בעצם. התועלת הכספית, צריך להבחין
37 פה בין מצב של הסדרה עתידית לבין תועלת כספית. החוק וגם הפסיקה קובעים,
38 כשיש תועלת כספית ניתנת לכימות קונקרטי, אז גוזרים את הגמול ושכר טרחה

- מתוך זה. הרי אין ספק שזה בעצם מה שנהנו ממנו חברי הקבוצה, לבוא ולהגיד 50%
 50% ממה? רק מחלק שרירותי וקטן, אולי משליש, אולי מחצי, לכל היותר.
 משליש או מחצי של מה? של *מדברים ביחד*
כב' הנשיאה ליבנה:
עו"ד חיים:
 אם מביאים בחשבון, אם מביאים בחשבון את ההיוון, את ההיוון של הכספים. הרי
 כשמישהו, תוקנה לו הקצבה, בעצם רוב הכסף שהוא אמור לקבל, רוב ההטבה שהוא
 קיבל כאן, רוב התועלת הכספית שלו, היא תתקבל חודש בחודשו. וכשעושים את
 ההיוון של זה, לערך הנוכחי של היום, אז בערך בין חצי לשליש, זה רק הרכיב, רכיב
 העבר, מסך התמורה הכללית. לגבי הטענות של קרן סגורה, שוב פעם, זה טענות
 שנוגעות לעצם אישור התובענה, אבל גם עובדתית זה לא נכון, להגיד שהכסף עכשיו
 יוצא מכספם, זה לא נכון. הרי כבודכם יודע שזה בא על פי תקנון שזכויות העמיתים
 נקבעות על פי התקנון וצריכים לקרוא תרחישים מסוימים כדי שתבוצע הפחתה
 לעמיתים. אני חושב שמבחינה מעשית אפשר יהיה לומר פה שזה יבוא מכספי הציבור
 ומי שאמון על כספי הציבור היה מלכתחילה אמור לשלם את הסכומים האלו לפני 10
 שנים. והסכומים האלו צברו ריבית, צברו תשואות יפות מאוד במהלך 10 שנים
 האלו, והם נשארו אצל אותו ציבור. לכן, אני לא חושב שאף אחד יוצא כאן בחסרון
 כיס. אני גם רוצה לחדד שזה באמת מקרה שהוא מיוחד מבחינת התועלת הכספית,
 כי זה לא משהו שצפוי, גם לגבי הנושא של התועלת קדימה. ברגע שיש איזשהו סכום
 קטן שבאמת לא תוקן במשך 10 שנים אחורה, אי אפשר לבוא ולהניח שהוא היה בא
 ומתוקן מחר או מחרתיים. ואם זה היה סכום גדול כמו במקרים אחרים, ממילא זה
 היה צץ מיד אחרי שנה או שנתיים, כבר הייתה מוגשת בעניין, או תובענה ייצוגית או
 תובענה פרטנית. אחרי זה מקרה מיוחד שהושג בו תועלת כספית גבוהה מאוד בגלל
 שהוא מיוחד ושכר טרחה והגמול בהתאם לחוק ובהתאם לרציונל של החוק, צריכים
 להיגזר מאותו סכום שהוא יחסית גבוה במקרה הזה, כן.
כב' הנשיאה ליבנה: טוב, תודה.
עו"ד שור: אני יכול להשיב?
עו"ד שור: לגבי פסק הדין בעניין עמית פולק מטלון, אני מפנה את כבודכם לסעיף 10 לפסק
 הדין. שם מדובר במפורש ששווי המכילה לתשלומים החסרים לחברי הקבוצה הוא
 211 מיליון שקל, זה קלאב הוטל קלאב, קלאב הוטל טענה. וסך הוויתור על חובות
 חברי הקבוצה לא פעילים עומד על כ-200 מיליון שקלים. אני לא כתבתי את זה, כתב
 את זה כבוד השופט גרוסקוף וזה חוזר על עצמו. בעניין הטענה שלא הוכחנו שבוצעה
 שינוי בתוכנה, עולה על דעתך שמבטחים תודיע לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב
 שהיא ביצעה שינוי בתוכנה החל מ-1 במרץ, וזה לא יהיה נכון? מאיפה, איזה עולם
 אתה חי תגיד לי?
 לא לא, אני אומר,
 סליחה,
עו"ד חיים:
עו"ד שור: שאתה הודעת על זה רק אחרי שהתקבלה,
עו"ד חיים:
עו"ד שור: כי חיכיתי שיינתן פסק דין בעתירה.
עו"ד חיים: אז זה לא נכון לומר שאתה הסכמת לפני העתירה והעתירה הייתה מיותרת.

- 1 סליחה, סליחה, העתירה הייתה מיותרת, עובדה היא שהיא נדחתה. הסדרה עתידית,
2 התביעה הוגשה בשנת 2020, הסכום שבית הדין האזורי ביקש לקבל, שווי התשלום
3 מהתגמול הקבוצה, הוא הביא בחשבון תשלום עד ספטמבר 2023, זאת אומרת יש פה
4 כבר 3 שנים שלו וחצי של הסדרה עתידית, זה לא איזה שפסקו רק מה שהיה עד
5 למועד שבו הוגשה התביעה הייצוגית. מעבר לזה, אין, התועלת הרבה שחברי מייחס
6 לתובענה הזאת, 10 שקלים בממוצע לגמלאי, לחלק מהגמלאים, כי זה לא כולם, זה
7 רבע מהגמלאים בערך. וה-10 שקלים האלה, גם אם נכפיל אותם במלוא המקדם
8 הנכון, 1,600 שקלים שנמתחים על פני עשרות שנים
9 זה לא נכון. **עו"ד חיים:**
- 10 בסדר, לא נכון, תסתכל, תסתכל, אבל אני אף פעם לא,
11 *מדברים ביחד* ... **עו"ד חיים:**
- 12 מקדם ההיוון בקרן פנסיה ותיקה כמו מבטחים כיום, לגבר בן 67, הוא בערך 160, בין
13 160 לאולי קצת יותר מ-160. אז תסתכל בתקנון, אני לא ממציא דברים.
14 אבל מקדם ההיוון דרך נוכחית, רק שהם ידעו על מה אתה מדבר. **עו"ד חיים:**
15 אבל על זה, **עו"ד שור:**
- 16 מקדם ההיוון זה הערך הנוכחי. זה לא אומר שיש לו רק 160 חודשים לקבל פנסיה,
17 בממוצע, כי זה הרי מצחיק. **עו"ד חיים:**
- 18 עכשיו, לעניין הטענה בעניין של קרנותאחרות, זה כבר היה בפניכם ואתם דחיתם את
19 הטענה הזאת. וגם בבית המשפט העליון לא קיבלו את העתירה, אז אני לא רואה
20 למה צריך לחזור על זה. העניין של נושא, של סוגיה מורכבת, הקושי, השגיאה
21 שהייתה בחישוב הקצבה של הפחתת חודש אחד, חודש אחד של ריבית מהתקרה,
22 הוא לא המציא את זה. מי שהמציא זה יוסף פרקמן, אף אחד אחר לא, הוא לא פעל
23 בעניין הזה ולא עמל בעניין הזה, יוסף פרקמן עמל בעניין הזה. מבחינת התקנון, יוסף
24 פרקמן הראה שיש חוסר בחודש אחד, אז שלא יספר לנו סיפורים על זה שיש, הוא
25 עבד כל כך קשה בעניין הזה. יותר מזה, הטענה שזמן לא צריך להיות שיקול היא
26 טענה שהיא... זה לא עניין של זמן, עצם הזמן שחלף, יכול להיות שיש בו איזשהו
27 שיקול, אבל השאלה היא כמה הליכים, כמה הדרך, איזה דרך איזה מסע היה צריך
28 התובע הייצוגי לעבור בפרשת שוורצמן ובפרשת נחום, ובפרשת עמית פולק מטלון,
29 היא בהחלט, זה משהו שצריך להביא אותו בחשבון שכאשר עורכים השוואה
30 וחושבים מה נכון, מה נכון לקבוע בהליך שלפניכם. טוען חברי ופנו כבר בשנת 2019,
31 הוא לא פנה שום פניה, הפניה הראשונה שלו הייתה תביעה ייצוגית. מעבר לזה,
32 הטענה שהכסף לא יוצא מכספי העמיתים, אתם כבר יודעים שזה דבר שהוא, אין לו
33 שום קשר למציאות, אין כסף אחר, רק כספי עמיתים.
34 טוב, או-קיי. **כב' השופטת ליבנה:**
- 35 תודה רבה. **עו"ד שור:**
- 36 תודה. גברת שיראל, כן? יש לך מה להוסיף? **כב' השופטת ליבנה:**
- 37 המדינה, היועצת המשפטית בחרה שלא, לא התערבה בנושא הזה של שכר טרחה
38 והשיעור שלו, אבל היא כן רוצה יחד עם זאת כאילו, החברה, המבטחים היא חברה
39 מנהלת אין לה חברה מנהלת, אין לה הון עצמי, בוודאי שכל הכסף, שכל הכסף אמור

- 1 ללכת רק אך ורק לגמלאות. ברור שכל סכום שפוסקים נלקח בעצם בסופו של דבר,
2 בסוף לקחנו *לא ברור*.
- 3 **כב' השופטת ליבנה :** כן.
- 4 **עו"ד חיים :** אני רק רוצה בקצרה להתייחס למה שחברתי אמרה. הייתה לה הזדמנות אני חושב
5 חצי שנה, לנסח איזשהו נימוק ולקשור את הדברים בצורה הגיונית לשכר טרחה
6 ולמה צריך להפחית שכר טרחה. לבוא,
7 היועצת בוחרת במה להעיד. **עו"ד שריאל :**
- 8 **עו"ד חיים :** היא בהכרעה כי מבחינה, לא היו בפיה טיעונים טובים כנראה. או שהיא החליטה
9 שזה לא עקרוני, זה עניין לא עקרוני, זה מה ש...
10 **עו"ד שריאל :** אני מבקשת שלא תפרש את *מדברים ביחד*
11 **עו"ד חיים :** אני חושב גם שחוות הדעת של היועצת המשפטית,
12 **כב' השופטת ליבנה :** לא, היה חשוב לה לבוא. לפעמים הם לא *מדברים ביחד*
13 **עו"ד שריאל :** אני חושב שאחד מחוות הדעת של היועצת המשפטית לממשלה, אפשר להבין
14 שהשיטה שצריכה להיות גם כלפי מבטחים היא שיטת האחוזים, היא כותבת את זה
15 בפירוש
- 16 **כב' השופטת ליבנה :** כן, אבל יותר להתחשב ב *מדברים ביחד*
17 **עו"ד שריאל :** כבר אין שום קשר בין מה שהדברים שחברי אמר לבין המציאות, היועצת המשפטית
18 לא הביעה את עמדתה לזה. היא משאירה את זה ל *לא ברור*, להחלטה של כבודכם.
- 19 **כב' השופטת ליבנה :** כן.
- 20 **עו"ד שריאל :** לא החלטה שלה והיא לא חשבה שהיא צריכה להתערב בזה, זה לא אומר שזה נכון
21 או לא נכון.
- 22 **כב' השופטת ליבנה :** אבל היא כן התייחסה לזה שמדובר במוסד שבעצם שהוא רק בנוי מכספי עמיתים.
23 **עו"ד שריאל :** כן. *לא ברור* זה כסף שגם, גם העמדה של רשות שוק ההון שהוגשה באזורי, זה
24 נרשם בצורה מפורשת ואין, זה, אין חברה מנהלת, אין הון עצמי, כל מה שיש שמה
25 זה כסף שאמור ללכת לעמיתים. *מדברים ביחד*
- 26 **עו"ד חיים :** רק תוספת קטנה, גם בעניין של רשויות מקומיות, פשוט כבר דיברנו על זה בבקשת
27 רשות הערעור, גם ברשויות מקומיות, זה בעצם הכל יוצא מכספי הציבור.
- 28 **כב' השופטת ליבנה :** כן.
- 29 **עו"ד חיים :** אין שום הבדל.
- 30 **כב' השופטת ליבנה :** טוב, אנחנו יוצאים כמה דקות להתייעץ.
- 31
32
33
34
35 **- ההקלטה הסתיימה -**
36
37
38 **שם מתמלל/ת: אביגיל זמיר**